

Είχε μάλιστα και την καλοσύνη να καθίσει τὰ παι-
διά κάτου, ἀπὸ διὰκριστὴ μήπως μᾶς πιάσει νύστα,
ἢ μήπως τὸν πιάσουμε σὲ κανὲν Ἑλληνιστικὸ φάλτσο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΕΝΟΣ ΦΙΑΛΗΤΑΣ

ΜΩΣΑ·Ι·ΚΑ

Ἀπὸ τοὺς μύθους Ἰδὲ αὖ Κριλόφ.

ΚΑΤΑΡΡΑΧΤΗΣ ΚΑΙ ΠΗΓΗ

Ἀπὸνα βράχο ἀπόρρητο πηδῶντας
Τρέχει ἕνας καταρράχτης δρασκελῶντας
Στὸ δρόμο τὸ μακρὸν τοῦ εὐρεῖ με βουή·
Ἐνῶ κρυμμένη στὸ βουνὸ ἀπὸ κάτω
Μιά ταπεινὴ πηγὴ, λές, ἐκοιμάτο,
Μέσ' στή στενὴ λεκάνη της, χωρὶς πνοή...
Κι ὅμως! τόσο εἶν' ἐιούτη ξακουσμένη
Ποῦ ἔδω ὅλοι τρέχουν οἱ σακατεμένοι
Ἀπὸ παντοῦ, νὰ πιοῦν, νὰ γιαιρευθοῦν
Καὶ μιὰ γιὰ πάντα νὰ δυναμωθοῦν...
«— Ἀλήθεια κι ἀπ' ἀλήθεια! λέει περῶντας
Μιὰ μέρα ὁ καταρράχτης στήν πηγὴ· «θαρρῶ,
Ἐξω φρενῶν ὁ κόσμος θάναί, ἀφοῦ ζητῶντας
Τρέχει νὰ ἰδεῖ τὸ ἴσο ὀλίγο σου νερό
Χωρὶς κἄν καὶ σὲ μένα νὰ πλησιάζει
Καὶ τὰ πηδήματά μου νὰ θαυμάζει...
Οἱ τόσοι σου ἐπισκέπτες, στὸ Θεό σου
Γιὰ πές μου, τί νὰ βροῖσκουν στὸ νερό σου;»
Κ' εἶπε ἡ Πηγὴ: «Σὺ τοὺς ζαλλῖεις μόνο,
Μὰ ἐγώ, τοὺς θεραπεύω κάθε πόνο!»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΣΕΡΝΙΚΟ

Ἦταν κοματιασμένα γέγραθα, σκόρπια ἄχυρα,
καὶ στήν ἀκρὴ δικριάννα· ἕνας λυκοδόκανος κρεμιό-
ταν στὸ παλούκι· στὸν τοῖχο σβουινὲς ἀπὸ βόϊδα
κολλημένες ἐπιταυτοῦ γιὰ ξέρα, ποῦ τὸ χειμῶνα

ὁ χτρός μάλιστα ὄχι ἀσήμαντους, παρὰ μὲ δύναμη
νὰ βλάψουν τοὺς ἀντίστοιχους χωριστοὺς (44). Ἐ-
πειτα ὅτα ναφτικὰ σὰς προτείνεται ἡ συμμαχία
κι' ὄχι: τῆς στεριᾶς, δὲν εἶναι ἰσόβαρος ὁ ἀποξέ-
νωμός της, παρὰ, ἃ δὲ γίνεται ν' ἀμποδίστε σ' ὁ-
λούς τὰ καράβια, τότες, τὸ καλύτερο, τὸν πιὸ γερό
τοὺς ἔχετε τὸν φίλο.

36. «Κι' ὅποιος νομίζει πὼς εἶναι καὶ ὠφέλιμα
τὰ λόγια μας, φοβῆται ὅμως μήπως, ἂν πεισθεῖ,
ἡχαλάσει τοὺς ὅρκους, ἃς μάθει πὼς ἡ παραδοχὴ
ἡποῦ τὸν τρομάζει μὲ τὸ δυνάμωμά σας πὶθ' ἂν φο-
βῆσει τοὺς ὀχτροὺς, κι' ἡ μὴ παραδοχὴ ποῦ τὸν
ἡξενιάζει μὲ τ' ἀδυνάτισμά σας μπροστὰ σὲ γερούς
τοὺς ὀχτροὺς πὶθ' ἂν τοὺς δώσει τόλμη, καὶ πὼς
ντῶρα δὲν ἀποφασίζει τόσο τί θὰ γίνηι ἡ Κέρκυρα
παρὰ καὶ τί ἡ Ἀθήνα, μήτε τῆς φροντίζει τὰ πὶθ'
ὠφέλιμα ὅταν, ἐνῶ τὸν ἀντικρύζει ὁ πόλεμος ποῦ
νδὲ θὰ λείψει, ἀφτὸς ἀπὸ τὴν ἐννια τῆς στιγμῆς
διστάζει νὰ κερδίσει μέρος ποῦ ἂν θὰ πάει μαζί ἢ
ἀντίθετα σημαίνει ἀποτελέσματα ὑπερβολικά. Γιατί
ἡβρίσκει καταλληλὰ κι' ὡς πρὸς τῆς Ἰταλίας τ' ἂ-

καίγονται σὰν ξύλα. Στὸ σκαφίδι ζυμῶναι ἡ Ρουμ-
πίνια, μὴ φηλόλυγη γυναῖκα, ἀστηθὴ, ξεραγιανή,
μὲ μαῦρα μάτια ποῦ τ' ἀσπράδι τοὺς κιτρίνιζε·
ἦταν ἡ γυναῖκα τοῦ Δικαίου, ἀντρα ἰσαμεικεπᾶνου,
γεροῦ, μελαψοῦ, μὲ μαῦρα μαλλιά καὶ γένεια· δυὸ
θηλυκά, διπλάρια τοὺς, βύζαιναν τὰ μαστάρια μιᾶς
γίδας, ποῦ ἔστειλε ἀκούνητη ἀπάνωθι τοὺς. Πότε-
πότε ἡ γυναῖκα ἐσπρωχνε τὴ γίδα κατὰ τὴ μεριὰ
τοῦ δῶθε καὶ τοῦ κείθε παιδιοῦ· καὶ τὸ παιδί ἄ-
δραχνε μὲ τὸ στόμα τὸ μαστάρι. Ὁ Δικαῖος ἐτοί-
μαζε τὴν ἀπόχα νὰ πάη γιὰ τὰ ὀρτίκια.

Ἡ Ρουμπίνια: «Δικαῖε, μὴ πᾶς γιὰ ὀρτίκια
ἀποσπεροῦ· διάκες καὶ χτές... μόνε θυμοῦ πῶς στήν
καλύθα ὥρα τὴν ὥρα κραζει σὲ ἡ φωνή... κι' ἄ-
γροῖκα ποῦ σ' τὸ λέω»· ἀποτελεῖ ὁ ζύμωμα καὶ
κάθετα· ἀνασκουμπωμένη σ' ἕνα σκαμνί· ὁ ἴδρωτας
τρέχει στὸ πρόσωπό της. — «Γιὰ μένα ὁ λύχνος
στέρησε στὸ σπιτικό μας... Ὅθε κι' ἂν γέρω θανα-
τίσιμα τὰ λόγια σου θ' ἀγροικήσω... Ὅθε κι' ἂν κά-
τω τὰ κόπια μου θὰ ἰδῶ χαμένα, ρημαγμένα...
Ἀπὸ τὸν ἴδρω μου καὶ ἡ γῆς μαλάκωσε καὶ ἡ πέ-
τρα... Δουλεύω σὰν σκάση τῆς αὐγῆς τὸ φῶς ὡς
τὴ νυχτοῖλα... Πικραρηγμένη, ἀπόμηση, καὶ κατα-
ορνημένη... Τὰ λόγια σου σὰν τὴν ὀχιά μου βύζα-
ξαν τὰ στήθια καὶ λυώσανε, καὶ πέτσιωσαν καὶ δὲ
μποροῦνε τώρα ν' ἀναστήσουνε γενιά... Μὲ γδάρες
ἀπὸ σάρκα... μοῦ ρούφηξε τὸ αἷμα μου... καὶ γὰρ
δικιά σου πάντα καὶ γλυκολόγα ἐσταθῆκα· τὸν
πόνο νὰ σταλάζω πάντα μου καὶ παντοτεινὰ στὰ
κούφια ἀγέρια. Μοῦ καψες τὴν καρδοῦλα μου καὶ
μ' ἔβρισε, Δικαῖε.. Μιὰν ἀρμαθιὰν ἐμάζωξα τὰ λό-
για καὶ τὰ σούρω ξωπίσωθές μου· ἀγροῖκα ποῦ θὰ
σοῦ τὸ εἰπῶ... καὶ βγήκε ὁ λόγος σας στή ρούγα...
καὶ δὲ γροικῶ παρὰ πῶς λυώνει σίδερο τοῦ χαλκιεῖ
στὰ σπλάχνα μου ὁ λόγος... Λάδι κατὸ μὴ ρήξης
ἀκόμα στὴ λαβωματιά... Δικαῖε, μὲ ρέβουσε στὴ
γῆς τὰ παθία σου ὡς τὰ σάπια κρηάτα τοῦ πλη-
γωμένου ἀγιάτρεφτα· κι' ἀγγίζεις μου τὸ λογισμό
κατασταυρα, κι' ὠμὲ, θ' ἀναβοήση παρμένος στὰ
βουβὰ νερά καὶ θὰ βουλιάξῃ...»

Ὁ Δικαῖος: «Σοῦ εἶπα καὶ ἀκουμάσου μου.
Δὲ θέω νὰ βαρύνωμαι· δὲ θέω νὰ ἐβρίξῃς ἄδικα
τοῦ ἀντρώ σου!»· θυμῶναι καὶ πετώντας τὰ δῖχτυα
— «Θεῖς ἢ θὰ θεῖσης νὰ βουλωθῇς;.. μπὰ νὰ σὲ
λυώσῃ ἡ κάτου γῆς!.. Καρφὶ στὸ ἀνάβλεμμα σου,
καταραμένη, ποῦ ἔσκισες τὰ στήθια μου ἀπὸ γκρί-
νια. Βύζαζε στὰ μαστάρια σου τ' ἀχαμνερά... βύ-

» κρινὸ ταξίδι κι' ὡς πρὸς τῆς Σικελίας, ἔτσι ποῦ
νὰ μὴν ἀφίσει ἐδῶ νὰ φτάσει στοὺς Πελοποννησιώ-
» τες ναφτικὸ ἀπὸ καὶ, καθὼς καὶ νὰ προβοδίσῃ ἀπὸ
» δῶ πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη, κι' εἶναι καὶ σὲ κάθε ἄλλο
» ὠφέλιμωτάτο. Καὶ μ' ἕνα λόγο—ποῦ τὰ συμποσώ-
» νει ὅλα, σύνολο καθέκαστα—ἀφτὸ ἴσως σὰς δείξει
» νὰ μὴ μᾶς παραιτῆστε. Τρία εἶναι τῶν Ἑλλήνων
» τὰ σημαντικὰ ναφτικά. Ἄ λοιπὸν τὰ διό τους ἀ-
» διαφορῆστε κι' ἐνωθῶν, τότες θὰ ναβμαχῆστε μὲ
» Κερκυραίους μαζί καὶ Πελοποννησιώτες· ἂν ὅμως
» μᾶς δεχτεῖτε, νὰ τὰ καράβια μας καὶ θάχετε τόσα
» παραπάνου σὰν πολεμάτε.»

Σὰν ἔτσι μίλησαν οἱ Κερκυραῖοι· κι' οἱ Κορθινοὶ
κατόπι τοὺς κάπως ἔτσι.

ζαζε, στρίγγλα, τὰ θηλυκὰ ποῦ σέρπουνε στὸ χῶμα
σὰ βαθρακάδες, καὶ κρέμουνται στῆς γίδας τὰ βυ-
ζιά... ἀποσβολώσου ἄσαρκο κορμί, καὶ γδύσου νὰ
πᾶς γιὰ στρίγγλα νὰ γενῆς στὰ νεροτόπια. Σ' εἶσαι
γιὰ τὸν κατὸν χαϊράμενη... βουβάσου, κάτσε στὴ
γωνιά, καὶ βλέπε ποῦ πααίνω νὰ πλαγιαστῶ στὰ
κρηάτα της, ποῦ εἶναι σὰν τὰ νερά τὰ κρούσταλλα
στὴ ρεματιά!»

Ἡ Ρουμπίνια: «Δικαῖε, θυμίου, ἐρχόσουνε τὴ
νύχτα καὶ τραγοῦδας, ἢ μοιρολόι ἐσκάρωνες γιὰ νὰ
μὲ ποθοκάψῃς; ἦταν καιρὸς ποῦ ἀγκάπουνες τὸ εἶνε
μου γιὰ καλλι· τὸ καλλι μου εἰς τὸ σῶσες· Δικαῖε,
τὸ ξέρου ἀπὸ καιροῦ. Πρῶτη βολὰ στὸ θέρο... ἦρθεν
ἡ κοντοσέρβα καὶ σὲ δάγκασε, ἦρθε καὶ ποθοκέρασε
σὲ ἡ λυσασμένη· ἔχ τότενες δὲ θές νὰ μὲ ζυγώ-
σης... δὲ θές νὰ μὲ τηράξῃς...»

Ὁ Δικαῖος: «Σῶπα γιατί διπλὲς βολὲς τὰ μά-
τια μου ἐλαγκίφανε. Τί ἔχεις καὶ λὲς τὰ λόγια σου,
σὰν τὰ φαμακερά σφαλάγγια κρεμάζοντάς τα ἐλό-
γυρα στὰ τέσσαρα τεχνεῖα τοῦ σπιτιοῦ μας;»· ζυγώ-
νοντάς τη καὶ πιάνοντάς τη ἀπὸ τὸ χεῖρ τὴ σούρει
καὶ τὴ φέρνει κάτου ἀπὸ τὴν ἀγία εἰκόνα. — «Μὴ
μοῦ κεντᾷς τὸν πόνο, γιατί τὸ αἷμα ἀκράτο καὶ ἀ-
σταλαμάτηγο θὰ ἐρμύση καὶ θὰ χυώσῃ κατὰ τὴ
μοῖρα σου. Τὸ ξέρεις καὶ βουβάσου. Θέλω τὴ δόξα
τοῦ σπιτιοῦ, καὶ γὰρ θὰ τήνε κχωρὶς δὲν εἶσαι ἡ
γόννα ποῦ ἡ ζωὴ μου νὰ δεθῇ ἐλακερῇ. Τὸ σερνικὸ δὲ
μοῦ δόσες· καρτέρει ἀπὸ ταχυὰ, στέρεα, σὲ δόξα
νὰ σὲ καλέσω!..» — Τῆς μιλάει τώρα σ' αὐτὴ μὲ
φωνὴ ἀγριεμένη πάντα, μὰ σιγανή. — «Στὸ αἷμα
τῆς γενιᾶς σου νὰ ἔρμισθῃς πῶς θὰ τὸ εἴπῃς δικό
σου... Πῶς μὲ τὰ μὲ πῶς τῶκαμες πρέπει νὰ μολο-
γήσης ἐσύ... Τόμου κι' ἂν εἶνε σερνικὸ... μὰ ἂν εἶνε
διαόλου ἡ σπορά, μὲς στὴ σπηλιά... μέσα στὴ γούδα
ρῆχ' το... ὅπου κι' ἂν θές...»

Ἡ Ρουμπίνια: «Τ' ἐρμίζουμε· μὰ τὴ λύσσα
μου θὰ σβίση μόνο τοῦ μνημοριοῦ ἡ σκοτεινιά.
Δικαῖε, βουβίζουμε οἱ καμπάνες τῆς ἐρημιᾶς οἱ βου-
λιασμένες στήν κατὰρα, καὶ οἱ φωνὲς οὐρλιάζουνε...
στ' αὐτιά μου, ὄντας σὲ ἀκατερω... Τὴ μάνητα
τοῦ γδικημοῦ ποῖς θεὰ μοῦ πλερώσῃ;.. Ἄλλοι.
γιατί μὲ πόνεσες φαμακερά. Βγενοῦλα; γιατί ὁ σά-
ρακας νάρθη νὰ τρίξῃ στὸ τίμιο ξύλο τοῦ σπιτιοῦ;»

Ὁ Δικαῖος φεύγει πιάνοντας τὴν ἀπόχα· βλα-
στημαί· ἡ Ρουμπίνια πέφτει μπροῦμητα στὸ χῶμα
καὶ κλαίει· ἡ γίδα φεύγει ἀπὸ τὰ δυὸ θηλυκὰ ποῦ
κλαῖνε, τὴν κοιτάζει· σὰ νοούμενο ζῶ, κι' ἀναχαρά-
ζει. Ἡ Ρουμπίνια: «Τὸ σερνικὸ! Τὸ σερνικὸ! χα-
ράημερο· νὰί τάχατες στὴ νύχτα τῆς γενιᾶς; Ἡ
δόλια ἡ μάννα φταξίμο τὸ σούρει στὸ λαιμό της
γιατί δὲν ἔχει σερνικὸ!.. Τί φταίω ἃ μέσα μου σὰν
ἄχνα ἢ σὰν τὸν κόμπο τῆς ἡροσιᾶς κρεμιέται ἡ βούλα
ἡ θεϊκιά;..»

Ἀπὸ τὸ μισοχώρισμα εἶνε τὸ παράσπιτο· εἶνε
ἡ καλύθα μ' ἄχερα καὶ ράπες καμωμένη καὶ καλα
μωτῆς· μέσαθι τῆς καλύθας ἀκούγεται ἡ φωνὴ τῆς
Βγενοῦλας· ἡ Ρουμπίνια σταματᾷ ν' ἀκουμαστῇ
ζυγώνοντας ζαγὰ-ζαγὰ οἱς καλαμωτῆς. — Ἡ Βγε-
νοῦλα: «Πόνοι βουβὰ· ἐλοχέψατε στὸ σπλάχνου μου
ποῦ βόγγει· ἡ δόξα σου ἃ μὲ θέρειζε καμὰρι μου νὰ
τὸ εἶχα. Κι' ἂν εἶσαι γόννα σταυρατοῦ, ποῦ τὰ
φτερά σου δένεις καὶ λαγαράς τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς
μου, σπολάτη σου! Ἦσουν ἡ ἀξιώτη τῆς γενιᾶς καὶ
πόνεσέ με· ὁ πόνος μ' ἐπεφάνει μού!.. Μὰ ἂν
εἶσαι τ' ἀσπὶ τ' ἄχυρο, καὶ τ' ἄψυχο κορμί τοῦ θη-
λυκοῦ, βουβάσου, νὰ γένῃ ὁ πόνος σου χαμός, καὶ
ψῶφα μέσα μου τοῦ Σατανᾶ τὸ ἀνήμερο κανίσι...
Τότες καὶ γὰρ θὰ γυμνωθῶ νὰ δρασῶ ὅθε τοῦ ἡλίου
ἡ λάβρα, λουρίδα καθε κρηάτο μου νὰ ρήχνω γιὰ
τὰ ὄνια, κρεμόντας τὰ μαστάρια μου ὀχιές νὰ τὰ
βυζάνουν, νὰ ἐφαθοῦνε, βρύσες γαλατερές νὰ ποτι-

(44) Τὰ ΧΡ μεταστάντας. Γράφε δίχα στάντας.
Πρ6. 8, 10 εἰ δίχα ἡμῶν τὴν δύναμιν λαβοῖεν—
πάνυ ἂν ξυνεπιθοῖντο.